

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567
ประเด็นเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง สรุปมติการประชุมคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบสรุปมติการประชุมคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2566 ตามที่คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) เสนอ **สาระสำคัญ**

1. การประชุม กนป. ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2566 มีรองนายกรัฐมนตรี (นายภูมิธรรม เวชยชัย) เป็นประธาน มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	มติ กนป.
(1) โครงการบริหารจัดการสมดุลงาน้ำมันปาล์ม ปี 2566- 2567	มอบกระทรวงพาณิชย์ (พณ.) (กรมการค้าภายใน) พิจารณา ทบทวนรายละเอียดโครงการบริหารจัดการสมดุลงาน้ำมันปาล์ม ปี 2566 - 2567 ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 (เรื่อง การจัดทำมาตรการ/โครงการเพื่อสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือ เกษตรกร) ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องของการเพิ่มระดับประสิทธิภาพ การผลิต (Productivity) และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่ สินค้าเกษตร เพื่อช่วยยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้เกษตรกรได้ อย่างยั่งยืนต่อไป
(2) การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการ รับซื้อผลปาล์มน้ำมัน	(1) เห็นชอบการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์ม น้ำมัน : โดยกำหนด “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการจัดรับซื้อผลปาล์ม น้ำมัน (ลานเท) กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ผลปาล์มน้ำมันร่วง อย่างไม่เป็นธรรมชาติ* ไม่ว่าจะโดยใช้ตะแกรง รางเทสำหรับลำเลียง ทะลายปาล์มน้ำมันที่เป็นตะแกรง อุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดสำหรับแยก ผลปาล์มน้ำมันร่วง” โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วย ราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 *หมายเหตุ : เนื่องจากการสกัดน้ำมันจากทะลายปาล์มที่มีผลปาล์ม สุกพร้อมกันจะทำให้สามารถสกัดน้ำมันได้มีคุณภาพมากกว่าการสกัด จากผลปาล์มร่วง (2) มอบ พณ. (กรมการค้าภายใน) นำมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อ ผลปาล์มน้ำมันเสนอคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและ บริการ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน) เพื่อกำหนด มาตรการทางกฎหมายให้สามารถมีผลบังคับใช้และสามารถ ดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลได้ในทางปฏิบัติ
(3) การปรับปรุงองค์ประกอบใน คณะอนุกรรมการบริหารจัดการ สมดุลงาน้ำมันปาล์ม	(1) เห็นชอบการปรับปรุงองค์ประกอบในคณะอนุกรรมการบริหาร จัดการสมดุลงาน้ำมันปาล์ม ในส่วนของผู้แทนเกษตรกร <u>จากเดิม</u> ประธานคณะกรรมการด้านปาล์มน้ำมันและพืชพลังงาน สภา เกษตรกรแห่งชาติ (นายพันศักดิ์ จิตรัตน์) เป็น ผู้แทนสภา เกษตรกรแห่งชาติ (ด้านปาล์มน้ำมัน)

	(2) มอบฝ่ายเลขานุการ กนป. (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) เสนอคำสั่ง กนป. แก่ไขคำสั่งแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการบริหารจัดการสมดุบน้ำมันปาล์ม เสนอประธาน กนป. พิจารณาลงนามต่อไป
(4) การพิจารณาการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสภามন্ত্রীประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มของไทย	เห็นควรชะลอการพิจารณาการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสภามন্ত্রীประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Producing Countries: CPOPC) ของไทย**และมอบหมายฝ่ายเลขานุการ กนป. ทหารีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อสรุปก่อนที่จะนำมา เสนอ กนป. พิจารณาต่อไป พร้อมทั้งให้แจ้งกระทรวง การ ต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อให้เกิดความ รอบคอบในการพิจารณาและครอบคลุมในทุกมิติ **หมายเหตุ : CPOPC มีสมาชิกประกอบด้วย (1) มาเลเซีย และ (2) อินโดนีเซียโดยไทยชะลอการพิจารณาการเข้าร่วมเป็นสมาชิก ดังกล่าว เนื่องจากอยู่ระหว่างการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(5) แนวทางการรับเบี้ยประชุมของ กรรมการใน กนป. และอนุกรรมการ ภายใต้ กนป.	ให้คงแนวทางการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมและเบี้ยประชุมของ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ภายใต้ กนป. ที่เบิกจ่ายจาก งบประมาณของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ข้อ 10 ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดประชุมของ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ภายใต้ กนป. มีประสิทธิภาพ สูงสุดและไม่เป็นภาระทางด้านงบประมาณ ให้คณะกรรมการและ คณะอนุกรรมการภายใต้ กนป. พิจารณาดำเนินการจัดประชุมตาม ความเหมาะสมเท่าที่จำเป็นและเกิดประโยชน์สูงสุด
(6) การจัดทำโครงสร้างราคาผล ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	มอบหมายสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ รับข้อสังเกตจาก ที่ประชุมและเร่งรัดการดำเนินโครงการวิจัย “สมการโครงสร้างราคา ผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม” ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นผู้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในกรอบ ระยะเวลาดำเนินโครงการ (เดือนตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567) และนำมาเสนอ กนป. เพื่อพิจารณาต่อไป
(7) การตรวจสอบและทบทวน คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ภายใต้ กนป.	(1) เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการ กนป. พิจารณาตรวจสอบและทบทวน สถานะการคงอยู่ของคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ภายใต้ กนป. พร้อมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่ และอำนาจให้ถูกต้องและเป็น ปัจจุบัน ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิหรือบุคคลเป็น อนุกรรมการหรือคณะทำงานควรกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่ง ด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการกลั่นกรองและเสนอมาตรการและ นโยบายในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์มทั้งระบบ (2) มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ กนป. ติดตาม ความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและ คณะทำงาน ภายใต้ กนป. เพื่อรายงานให้ กนป. ทราบต่อไป

2. ฝ่ายเลขานุการ กนป. (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) แจ้งว่า

2.1 การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน [ตามข้อ 1 (2)] : เป็นการพัฒนาคุณภาพผลปาล์มน้ำมันและเพิ่มอัตราสกัดน้ำมันปาล์มจะส่งผลให้มีปริมาณน้ำมันปาล์มดิบทั้งระบบเพิ่มขึ้น ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยได้อย่างยั่งยืน

2.2 การตรวจสอบและทบทวนสถานการณ์คงอยู่ของคณะกรรมการและคณะทำงาน ภายใต้ กนป. และการปรับปรุงองค์ประกอบในคณะกรรมการ [ตามข้อ 1 (3) และ (7)] : ทำให้คณะกรรมการและคณะทำงานภายใต้ กนป. มีหน้าที่และอำนาจที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการกลั่นกรองและเสนอมาตรการ นโยบาย ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2564 (เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล)

2.3 การกำหนดแนวทางการรับเบี้ยประชุมของกรรมการใน กนป. และอนุกรรมการภายใต้ กนป. [ตามข้อ 1 (5)] : จะทำให้การพิจารณาดำเนินการจัดประชุมเป็นไปตามความเหมาะสม เท่าที่จำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งไม่เป็นภาระทางด้านงบประมาณ

2.4 การจัดทำโครงสร้างราคาผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม [ตามข้อ 1 (6)] : จะทำให้มีเกณฑ์โครงสร้างราคาที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์อุปสงค์อุปทานในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งโครงสร้างราคาผลปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มจะต้องเป็นที่ยอมรับจากเกษตรกรและผู้ประกอบการ และสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขายผลปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มกับทุกฝ่าย

8. เรื่อง ขออนุมัติรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป สำหรับโครงการผลิตแพทย์และพัฒนาศักยภาพเพื่อเวชศาสตร์ครอบครัวตอบสนองต่อระบบสุขภาพปฐมภูมิทั่วประเทศ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) เสนอดังนี้

1. เห็นชอบในหลักการของโครงการผลิตแพทย์และพัฒนาศักยภาพเพื่อเวชศาสตร์ครอบครัวตอบสนองต่อระบบสุขภาพปฐมภูมิทั่วประเทศ (โครงการผลิตแพทย์ฯ)

2. อนุมัติรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป สำหรับโครงการผลิตแพทย์ฯ จำนวนทั้งสิ้น 37,234.48 ล้านบาท

สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการดังกล่าว เห็นควรให้กระทรวงสาธารณสุข โดยสถาบันพระบรมราชชนกจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณพร้อมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีและพิจารณาความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน หรือนำเงินนอกงบประมาณมาสมทบตามความพร้อม ความจำเป็นและความเหมาะสมที่จะต้องใช้จ่ายในแต่ละปีงบประมาณ รวมทั้งพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

สาระสำคัญ

1. โครงการผลิตแพทย์ฯ เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ (Primary care service)¹ ซึ่งเป็นระบบบริการสุขภาพด้านแรกของระบบบริการสาธารณสุขเพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างทั่วถึง (เช่น สถานีชุมชน ศูนย์สุขภาพชุมชน โรงพยาบาลชุมชน เป็นต้น) โดยหน่วยบริการปฐมภูมิจะขับเคลื่อนด้วยทีมหมอครอบครัว (PCC : Primary Care Cluster) ซึ่งประกอบด้วยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและสหวิชาชีพ รวม 9 สาขาวิชาชีพ (ได้แก่ แพทย์เวชศาสตร์ พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข ผู้ช่วยพยาบาล ผู้ช่วยสาธารณสุข ทันตแพทย์ เภสัชกร นักฉุกเฉิน การแพทย์ และแพทย์แผนไทย) โดย สธ. ตั้งเป้าหมายให้มีหน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน 6,500 แห่ง ในปี 2572 เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีหน่วยบริการปฐมภูมิที่ให้บริการประชาชน จำนวน 3,985 แห่ง (ต่ำกว่าเป้าหมาย 2,515 แห่ง)

2. สธ. (สถาบันพระบรมราชชนก) จึงได้จัดทำโครงการผลิตแพทย์ฯ ขึ้น เพื่อผลิตกำลังคนด้านสาธารณสุขในสาขาต่าง ๆ รวม 9 สาขา และสนับสนุนการพัฒนาาระบบสุขภาพปฐมนิคมของประเทศ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	(1) เพื่อผลิตบุคลากรทางการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขในการพัฒนาระบบสุขภาพปฐมนิคมของประเทศตามแนวคิดเวชศาสตร์ครอบครัว ² (2) เพื่อพัฒนาบุคลากรของสถาบันพระบรมราชชนก ³ และหน่วยงานเครือข่ายใน สธ. ให้มีสมรรถนะและตอบสนองความต้องการผลิตบุคลากรตามแนวคิดเวชศาสตร์ครอบครัว (3) เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาทางการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขไปสู่ประชาชนในส่วนภูมิภาค
วิธีดำเนินการ	(1) ดำเนินการจัดตั้งสำนักบริหารการผลิตบุคลากรเพื่อตอบสนองงานบริการปฐมนิคม โดยทำหน้าที่ เช่น กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ขาดแคลน บริหารงบประมาณให้สถาบันพระบรมราชชนกและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมความร่วมมือ กำกับติดตามการจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ เป็นต้น (2) การรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ซึ่งมี 2 ประเภท ดังนี้

	เภสัชกร (ชุมชน)	เภสัชศาสตร์บัณฑิต	150,000	300	3,000
	นักฉุกเฉิน การแพทย์	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาฉุกเฉิน การแพทย์	120,000	300	3,000
	แพทย์แผน ไทย	แพทย์แผนไทยบัณฑิต	100,000	300	3,000
	รวมทั้งสิ้น			6,200	62,000
ค่าใช้จ่ายและ แหล่งที่มา	กรอบวงเงินงบประมาณที่ใช้ในโครงการผลิตแพทย์ฯ มีจำนวนทั้งสิ้น 37,234.48 ล้านบาท โดย ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายละเอียดสรุปได้ ดังนี้				
	วงเงิน (ล้านบาท)				
	โครงการ	คำขอตั้ง งบประมาณ พ.ศ. 2568	ผูกพันปีงบประมาณที่เหลือ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - 2583)*	วงเงินรวม	
	โครงการผลิตแพทย์ฯ ระยะ 10 ปี พ.ศ. 2568 - 2577	327.82	36,906.66	37,234.48	
*หมายเหตุ : ระยะเวลาโครงการผลิตแพทย์ฯ รับผู้เรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2577 และผูกพันปีงบประมาณจนผู้เรียนปีสุดท้ายจบการศึกษาในปี 2583					
ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	(1) บุคลากรทางการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขสามารถพัฒนาระบบสุขภาพปฐมภูมิของประเทศตามแนวคิดเวชศาสตร์ครอบครัว (2) บุคลากรของสถาบันพระบรมราชชนกและหน่วยงานเครือข่ายใน สธ. ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะตอบสนองความต้องการการผลิตบุคลากรตามแนวคิดเวชศาสตร์ครอบครัว (3) กระจายโอกาสทางการศึกษาทางการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขไปสู่ประชาชน ในส่วนภูมิภาค				

3. สภาสถาบันพระบรมราชชนก [นายกสภาสถาบัน (ศาสตราจารย์วิจารณ์ พานิช) เป็นประธาน] ในการประชุมครั้งที่ 9/2566 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566 และที่ประชุมผู้บริหารระดับสูง สธ. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน) ในการประชุมครั้งที่ 10/2566 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2566 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบแนวทางและหลักการโครงการผลิตแพทย์ฯ แล้ว

4. สธ. แจ้งว่า โครงการผลิตแพทย์ฯ จะช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขและทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขยืนยันว่า โครงการผลิตแพทย์ฯ ที่เสนอในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขปฐมภูมิเป็นหลัก โดยมีกลไก ในการคัดกรองผู้สมัครอย่างชัดเจน เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาระบบสุขภาพปฐมภูมิของประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวของแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งในส่วน ของสถาบันการศึกษาก็มีความพร้อมที่จะผลิตนักศึกษา ทั้ง 9 สาขา ตามกรอบการดำเนินโครงการ

¹ ระบบบริการปฐมภูมิ (Primary care service) คือ บริการทางการแพทย์ที่มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในลักษณะองค์รวม ซึ่งครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค การป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัยโรคการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยจะเป็นการรักษาพยาบาลที่การให้บริการสิ้นสุดที่บริการผู้ป่วยนอก ในกรณีที่ประชาชนเกิดอาการเจ็บป่วย ผู้ป่วยจะได้รับการดูแลในเบื้องต้นและถูกส่งต่อไปยังสถานพยาบาลสำหรับการรักษาที่ซับซ้อนต่อไป

² เวชศาสตร์ครอบครัว คือ สาขาหนึ่งของการแพทย์เฉพาะทางซึ่งเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยในระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เช่น การดูแลผู้ป่วยด้านแรก การประสานงานกับทีมแพทย์และสาขาวิชาชีพอื่น ๆ การดูแลผู้ป่วยในชุมชน เป็นต้น

³ **สถาบันพระบรมราชชนก** เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณอยู่ในสังกัด สธ. (ตามพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. 2562) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของ สธ. ซึ่งวิทยาลัยในสังกัดรวมทั้งสิ้น 39 แห่ง เป็นวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 30 แห่ง วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จำนวน 7 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 1 แห่ง

2. เรื่อง แนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน

คณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน ตามมติคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ในการประชุมครั้งที่ 4/2566 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2566 ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ

สาระสำคัญ

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 76 วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวร้าวหรือแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. สำนักงาน ก.พ. รายงานว่า

2.1 ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ 4/2566 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2566 มีมติเห็นชอบแนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน และให้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบว่าได้มีการดำเนินการตามมาตรา 76 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว โดยมีความเห็นและข้อสังเกตด้วยว่า ปัจจุบันมีมาตรการในการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวร้าวหรือแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามนัยมาตรา 76 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอยู่แล้วเพียงแต่ถูกกำหนดไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายหลายฉบับ ดังนั้น ในชั้นนี้จึงเห็นว่ายังไม่มีควมจำเป็นที่จะต้องจัดทำเป็นกฎหมายฉบับใหม่เพิ่มเติม ทั้งนี้ เมื่อสำนักงาน ก.พ. ได้รวบรวมมาตรการหรือแนวทางในเรื่องดังกล่าวให้เป็นเอกภาพและจัดทำเป็นหนังสือเพื่อแจ้งเวียนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

2. สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการตามมติ ก.พ. โดยจัดทำแนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน และแจ้งเวียนส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติเรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1012.3/ว 14 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2566 พร้อมทั้งได้แจ้งแนวทางดังกล่าวให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วยแล้ว

3. แนวทางการป้องกันการก้าวร้าวแย่งชิงการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนมีรายละเอียด ดังนี้

1. คำจำกัดความ ในแนวทางนี้

การก้าวร้าวแย่งชิง หมายความว่า การที่บุคคลผู้ใดซึ่งไม่ได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนได้ใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน เป็นไปเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้นั้นหรือผู้อื่นไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าการกระทำหรือพฤติกรรมนั้นจะประสบผลสำเร็จตามความประสงค์ของผู้นั้นหรือไม่

ทั้งนี้ การให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ หรือการแสดงความคิดเห็นจากผู้ที่ไม่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวที่ได้กระทำไปโดยสุจริตเปิดเผย และสามารถระบุหรืออ้างอิงตัวบุคคลผู้นั้นได้ ไม่ถือเป็นการก้าวร้าวแย่งชิงตามแนวทางนี้

การปฏิบัติหน้าที่ หมายความว่า การปฏิบัติราชการตามกฎหมาย ฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

การบริหารงานบุคคล หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง (การย้าย การโอน การเลื่อน) การประเมินผลการปฏิบัติราชการการเลื่อนเงินเดือน การพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนาข้าราชการ การปกครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้ออกจากราชการ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

2.3.2 แนวทางในการดำเนินการ

เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีบุคคลผู้ใดได้กระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนให้ผู้ที่ได้รับรู้รับทราบถึงการกระทำนั้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข หรือขั้นตอนที่กฎหมาย ฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ในแต่ละกรณีดังต่อไปนี้

(1) กรณีสงสัยว่านายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด

สถานะหรือตำแหน่งการเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี กระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดห้ามตามมาตรา 186 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอาจเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้นั้นสิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามมาตรา 170 (5) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้มีหน้าที่* เพื่อดำเนินการให้มีการวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ตามนัยมาตรา 82 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

(2) กรณีสงสัยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิก

วุฒิสภา ผู้ใดใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาก่อการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดห้ามตามมาตรา 185 (1) และ (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอาจเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (7) หรือมาตรา 111 (7) แล้วแต่กรณี ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้มีหน้าที่* เพื่อดำเนินการให้มีการวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ ตามนัยมาตรา 82 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

(3) กรณีสงสัยว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรง

ตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระ ผู้ใดกระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. 2561 และอาจเป็นเหตุให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการตามนัยมาตรา 235 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต่อไป

(4) กรณีสงสัยว่ากรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีตามระเบียบ

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมผู้ใดกระทำการอันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดวินัยตามข้อ 11 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอาจเป็นเหตุให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 8 (4) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อยกเลิกนายกรัฐมนตรีวินิจฉัยหรือสั่งการตามข้อ 11 วรรคสาม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

(5) กรณีสงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ผู้ใดกระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจเข้าข่ายกระทำความผิดวินัยตามหมวด 6 วินัยและการรักษาวินัย ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้นเพื่อดำเนินการตามมาตรา 90 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ประกอบกับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ต่อไป

ทั้งนี้ กรณีสงสัยว่าบุคคลอื่นที่ไม่ได้มีการระบุไว้ตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น เช่น ข้าราชการการเมืองอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง [นอกเหนือจากตำแหน่งตามข้อ (1)] บุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการการเมืองในตำแหน่งที่ปรึกษาหรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ผู้ใดใช้สถานะหรือตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งกระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารบุคคลของข้าราชการพลเรือน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเพื่อให้มีการพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่หรือตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้นต่อไป

3. สำนักงาน ก.พ. แจ้งว่าสำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และดำเนินการตามที่ ก.พ. มอบหมาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ได้ขอให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ตามที่ ก.พ. ได้มีมติมอบหมายในคราวประชุมครั้งที่ 4/2566

*ผู้มีหน้าที่ หมายถึง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามแต่กรณี เช่น กรณีสงสัยนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี และกรณีสงสัยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ให้ถือว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้มีหน้าที่ตามมาตรา 82 และมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

3. เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาล กรณีการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet

คณะรัฐมนตรีรับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลกรณีการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เสนอ และมอบหมายให้คณะกรรมการนโยบายโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet รับเรื่องนี้ไปพิจารณาให้ได้ข้อยุติ โดยให้คณะกรรมการนโยบายโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet สรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจาก สลค. เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

4. เรื่อง รายงานสถานการณ์น้ำภาพรวมประเทศ (ระหว่างวันที่ 14 - 19 กุมภาพันธ์ 2567)

คณะรัฐมนตรีรับทราบสถานการณ์น้ำปัจจุบันและการคาดการณ์ ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เสนอ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำฤดูแล้ง ปี 2566/67 อย่างใกล้ชิดเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนให้น้อยที่สุด

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ได้บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ช้องและขอสรุปสถานการณ์น้ำระหว่างวันที่ 14 - 19 กุมภาพันธ์ 2567 มีดังนี้

1. สภาพอากาศและการคาดการณ์ฝน ปัจจุบันพบว่าปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังแรงจะอ่อนกำลังลงและจะกลับเข้าสู่สภาวะเป็นกลาง ในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน หลังจากนั้นมีโอกาสที่จะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ด้วยความน่าจะเป็นร้อยละ 68

ลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลางและภาคตะวันออก ในขณะที่มีลมฝ่ายตะวันตกในระดับบนพัดปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ลักษณะเช่นนี้ทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง สำหรับลมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมอ่าวไทย ภาคใต้ และทะเลอันดามัน ลักษณะเช่นนี้ทำให้ภาคใต้ยังคงมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง

2. สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ และการคาดการณ์

(1) สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำภาพรวมประเทศ สถานการณ์แหล่งน้ำทั่วประเทศ ปัจจุบัน (ข้อมูลวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567) มีปริมาณน้ำ 55,029 ล้านลูกบาศก์เมตร (67%) น้อยกว่าปี 2566 จำนวน 3,979 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำใช้การ 30,818 ล้านลูกบาศก์เมตร (53%) มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่ต้องเฝ้าระวังน้ำน้อย (ปริมาณน้ำต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักต่ำสุด (Lower Rule Curve)) 4 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ อ่างเก็บน้ำกระเสียว อ่างเก็บน้ำจุฬารัตน์ และอ่างเก็บน้ำคลองสิียด และเฝ้าระวังอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีน้ำน้อยกว่า 30% ของความจุเก็บกัก จำนวน 28 แห่ง ได้แก่ ภาคเหนือ 2 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 แห่ง ภาคกลาง 2 แห่ง ภาคตะวันออก 8 แห่ง และภาคตะวันตก 11 แห่ง

(2) การคาดการณ์ปริมาณน้ำใช้การอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 35 แห่ง ต้นฤดูฝน ปี 2567 (วันที่ 1 พฤษภาคม 2567) จะมีปริมาณน้ำ 17,538 ล้าน ลบ.ม. (37%) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2566 ที่มีปริมาณน้ำใช้การ 17,787 ล้าน ลบ.ม. มากกว่า 249 ล้าน ลบ.ม. ต้นฤดูแล้ง ปี 2567/68 (วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567) จะมีปริมาณน้ำ 30,464 ล้าน ลบ.ม. (64%) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2566 ที่มีปริมาณน้ำใช้การ 32,849 ล้าน ลบ.ม. มากกว่า 2,385 ล้าน ลบ.ม.

(3) การคาดการณ์ปริมาณน้ำที่อยู่ในเกณฑ์น้ำน้อยปี 2567 (ปริมาณน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำต่ำสุด Lower Rule Curve) ภาคเหนือ 3 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำภูมิพล อ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ และอ่างเก็บน้ำห้วยเสลา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง และอ่างเก็บน้ำสิรินธร ภาคตะวันตก 3 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำศรีนครินทร์ อ่างเก็บน้ำแก่งกระจานและอ่างเก็บน้ำปรางบุรี ภาคตะวันออก 2 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการชลและอ่างเก็บน้ำคลองสิียด

3. สถานการณ์แม่น้ำโขง

สถานการณ์น้ำในแม่น้ำโขง อยู่ในเกณฑ์น้ำน้อยวิกฤต และมีแนวโน้มทรงตัว

4. คุณภาพน้ำ

คุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ ยกเว้นแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำบางปะกง ได้ติดตามและเฝ้าระวังน้ำทะเลหนุนสูงและน้ำเค็มรุกล้ำแม่น้ำในช่วงวันที่ 9 - 15 กุมภาพันธ์ 2567 ในพื้นที่ดังนี้

(1) พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมบริเวณชุมชนนอกแนวคันกั้นน้ำ และแนวเขื่อนชั่วคราว บริเวณที่ไม่มีแนวป้องกันน้ำถาวร (แนวฟันหลอ) ในพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ

(2) เฝ้าระวังน้ำเค็มรุกล้ำส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำใช้อุปโภค บริโภค และการเกษตร แม่น้ำเจ้าพระยา ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และปทุมธานี แม่น้ำแม่กลอง ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม แม่น้ำท่าจีน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร และนครปฐม แม่น้ำบางปะกงในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี

นอกจากนี้ สทช. ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามและคาดการณ์สถานการณ์น้ำเค็มจากภาวะน้ำทะเลหนุนสูงอย่างใกล้ชิด โดยน้ำทะเลหนุนสูงอีกครั้งในช่วงวันที่ 21 - 25 กุมภาพันธ์ 2567 ทั้งนี้ ได้บูรณาการร่วมกับกรมชลประทานในการปรับเพิ่มอัตราการระบายน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาและเขื่อนพระรามหกเพื่อควบคุมค่าความเค็มที่สถานีสูบน้ำสำแล ไม่ให้เกิน 0.5 กรัมต่อลิตร ในช่วงวันดังกล่าว และ

มอบหมายให้การประสานครหลวงและกรมชลประทาน เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการ Water Hammer Operation เพื่อช่วยผลักดันปริมาณความเค็มรุกเข้าแม่น้ำสายหลัก

5. การลงพื้นที่ตรวจราชการ

(1) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์น้ำและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำในพื้นที่ภาคเหนือ ตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2566/67 ระหว่างวันที่ 14 - 15 กุมภาพันธ์ 2567 ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงใหม่พบปัญหาปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำไม่มีแหล่งน้ำอื่นสำรอง ระบบกระจายน้ำไม่ครอบคลุมในพื้นที่ ลำน้ำต้นเขิน สทนช. จึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขระยะสั้น พร้อมทั้งได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผน บูรณาการแก้ไขปัญหาในระยะกลางและระยะยาว โดยจะมีการจัดทำแผนบูรณาการเชิงพื้นที่ระดับลุ่มน้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหา น้ำท่วม และคุณภาพอย่างเป็นระบบ (Area Based) และสอดคล้องกับแผนแม่บทลุ่มน้ำ โดยจะใช้รูปแบบแม่ฮ่องสอนโมเดล เป็นต้นแบบ รวมถึงเน้นการดำเนินการการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำให้ยั่งยืนต่อไป

(2) นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการพื้นที่เขตหนองหารและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่หนองหาร ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2567 ณ จังหวัดสกลนคร โดยเน้นย้ำให้มีการแก้ไขปัญหาเรื่องเขตหรือพื้นที่ทับซ้อน และการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่หนองหารให้สามารถรองรับน้ำและกระจายน้ำได้อย่างเหมาะสม ป้องกันภัยน้ำท่วม ภัยแล้งได้ อีกทั้งได้แนะนำให้ปล่อยพันธุ์ปลาให้เพียงพอกับความ ต้องการของประชาชน และปล่อยพันธุ์ปลาที่เป็นที่ต้องการของตลาดด้วย เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนเพิ่มขึ้น

6. ถอดบทเรียนการบริหารจัดการน้ำ และมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ถอดบทเรียนการบริหารจัดการน้ำและมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2567 ณ ห้องประชุมแคทลียา โรงแรมรามาร์คเด้น โดยที่ประชุมได้เสนอความคิดเห็นให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น พิจารณาดำเนินการเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำแทนการจ่ายค่าชดเชย เพิ่มความแม่นยำของการคาดการณ์และประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสร้างเครือข่ายภาค ประชาชนและเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายเดิมของหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ เพิ่มเครื่องมือ ในการบริหารจัดการน้ำโดยพัฒนาระบบระบายน้ำและที่เก็บน้ำ เป็นต้น ทั้งนี้ สทนช. ได้กำหนด (ร่าง) มาตรการ ฤดูฝน ปี 2567 เพื่อยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบโดยการปรับปรุงแนวทางการ ดำเนินการจากปีที่ผ่านมา ซึ่งจะเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และคณะรัฐมนตรี พิจารณา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2567

5. เรื่อง ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน งบกลางรายการ เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินโครงการ Maha Songkran World Water Festival 2024 เย็นทั่วหล้า มหาสงกรานต์ 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อ กรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 104,872,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินโครงการ Maha Songkran World Water Festival 2024 เย็นทั่วหล้า มหาสงกรานต์ 2567 โดยให้กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมรายละเอียด ประกอบ เพื่อขอทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณตามขั้นตอนต่อไป รวมทั้งให้กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬาพิจารณากำหนดกลไกในการขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดย คำนึงถึงความโปร่งใส ความประหยัด ความคุ้มค่า ภูมิคุ้มกันหรือประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ตลอดจน สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนด้วย ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

สาระสำคัญ

กก. โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กำหนดจัดงาน Maha Songkran World Water Festival 2024 เย็นทั่วหล้า มหาสงกรานต์ 2567 ขึ้นในเดือนเมษายน 2567 ณ กรุงเทพมหานคร และ

พื้นที่อัตลักษณ์ 5 ภูมิภาคทั่วประเทศไทย¹ เพื่อร่วมอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีอันงดงามของไทยและเฉลิมฉลองในโอกาสที่องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้ “สงกรานต์ในประเทศไทย” เป็นรายการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (The Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity) ในการประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ครั้งที่ 18 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2566 ณ เมืองคาเซเน สาธารณรัฐบอตสวานา โดยมีรายละเอียดการจัดงานสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด
วัตถุประสงค์ การจัดงาน	- เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว - เพื่อผลักดันให้ประเทศไทย ติด 1 ใน 10 ประเทศสุดยอดเฟสติวัลของโลก
กลุ่มเป้าหมาย	- นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติจากทั่วโลก - สื่อมวลชน Online / Offline ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
พื้นที่ดำเนินการ	- กรุงเทพมหานคร (บริเวณถนนราชดำเนินกลางและท้องสนามหลวง) - พื้นที่อัตลักษณ์ 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ
ระยะเวลา ดำเนินงาน	11 - 15 เมษายน 2567
ตัวอย่างกิจกรรม ภายในงาน	- ขบวนรถพาเหรดสงกรานต์จากกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย 16 จังหวัด* 11 อุตสาหกรรม Soft Power ² และหน่วยงานภาคเอกชน - การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม เช่น โขน รำมโนราห์ การแสดงร่วมสมัยผสมผสานความเป็นไทย 5 ภาค และการแสดงวงออเคสตรา - การแสดงดนตรีจากศิลปินที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ - ลานสงกรานต์ 5 ภาค นำเสนอประเพณีสงกรานต์ในแต่ละภูมิภาค - การแสดงน้ำพุประกอบดนตรี อุโมงค์น้ำ ถังน้ำล้านยักษ์ - การทำบุญตักบาตร รดน้ำผู้สูงอายุ และสรงน้ำพระ เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ไทย
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- สร้างสิทธิบัตร Intellectual Property Festival (IP Festival) ³ เพื่อเชิดชูงานที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย - จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าร่วมงานมากกว่า 200,000 คน - สร้างรายได้และเงินหมุนเวียนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ประมาณ 3,125 ล้านบาท

¹ พื้นที่อัตลักษณ์ 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ (ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้) เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดสุโขทัย จังหวัดราชบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสงขลา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดปัตตานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครพนม

² 11 อุตสาหกรรม Soft Power ได้แก่ (1) อาหาร (2) กีฬา (3) เฟสติวัล (4) ท่องเที่ยว (5) ดนตรี (6) หนังสือ (7) ภาพยนตร์ (8) เกม (9) ศิลปะ (10) การออกแบบ และ (11) แฟชั่น

³ Festival Economy หรือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล โดยเน้นการใช้อัตลักษณ์ของเมือง (City DNA) มาผสานเข้ากับการออกแบบกิจกรรม (Experience Design) ก่อให้เกิดระบบนิเวศใหม่ (New Ecosystem) ในการพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองผ่านการจัดงานเทศกาล ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) และพันธมิตรเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญด้านการออกแบบและจัดงานอีเวนต์สุดสร้างสรรค์ได้ร่วมกันออกแบบและสร้างสรรค์งานเทศกาลที่เหมาะสมให้แต่ละเมืองเพื่อพัฒนาต่อยอดจนเกิดเป็น “หนึ่งเมือง หนึ่งสิทธิบัตรงานเทศกาลนานาชาติ หรือ 1 City 1 IP (Intellectual Property)” ที่จะช่วยเพิ่มมูลค่า ยกระดับ และส่งออกงานเทศกาลที่เกิดจากอัตลักษณ์ของเมืองให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

* พื้นที่ดำเนินการ 16 จังหวัด แบ่งเป็น (1) จังหวัดหลัก 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชลบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนครศรีธรรมราช (2) จังหวัดนำร่อง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดหนองคาย จังหวัด

พิษณุโลก จังหวัดสงขลา และจังหวัดบุรีรัมย์ และ (3) จังหวัดอื่น ๆ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครพนม จังหวัดลำปาง จังหวัดเลย จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดภูเก็ต

6. เรื่อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามใช้ประโยชน์ป่าชายเลน สำหรับดำเนินการโครงการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรมก่อสร้างถนนและสะพานเชื่อมโยงเส้นทางบริเวณอ่าวเขาควาย ท้องที่หมู่บ้านอ่าวเขาควาย ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทย (มท.) เสนอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

มติคณะรัฐมนตรี	สาระสำคัญ
(1) 15 ธันวาคม 2530	ให้กำหนดเขตพื้นที่ป่าชายเลนที่เป็นเขตอนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่หวงห้ามไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์ใด ๆ นอกจากปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติเพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ
(2) 23 กรกฎาคม 2534	ให้ระงับการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาด
(3) 22 สิงหาคม 2543	ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนทุกกรณีทั้งภาครัฐและเอกชน
(4) 17 ตุลาคม 2543	ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในเขตอนุรักษ์ทุกกรณี

เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรมก่อสร้างถนนและสะพานเชื่อมโยงเส้นทางบริเวณอ่าวเขาควาย ท้องที่หมู่บ้านอ่าวเขาควาย ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

สาระสำคัญ

1. เดิมจังหวัดระนองได้ดำเนินโครงการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรมก่อสร้างถนนและสะพานแขวนเชื่อมโยงเส้นทางบริเวณอ่าวเขาควาย โดยมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

ประเด็น	รายละเอียด
1. วัตถุประสงค์	(1) เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและชาวมาเลเซียและชาวอินโดนีเซียสามารถเดินทางมารับบริการทางสาธารณสุขและทางการศึกษาได้ อย่างสะดวกโดยเฉพาะในช่วงฤดูมรสุม ¹ (2) เพื่อให้มีถนนที่สามารถเชื่อมสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะพยามและพื้นที่จังหวัดระนอง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเพื่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว (ปัจจุบันดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จบางส่วน)
2. รายละเอียดการก่อสร้าง	(1) สะพานยาว 150 เมตร (2) ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง 3 เมตร ยาว 1.15 กิโลเมตร และไหล่ทางข้างละ 0.5 เมตร
3. งบประมาณ	20 ล้านบาท โดยใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของจังหวัดระนอง

2. ต่อมาจังหวัดระนองได้ปรับชื่อโครงการเป็น “โครงการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรมก่อสร้างถนนและสะพานเชื่อมโยงเส้นทางบริเวณอ่าวเขาควาย ท้องที่หมู่บ้านอ่าวเขาควาย ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง”² และได้ดำเนินการสำรวจที่ดินภายในจังหวัดระนองพบว่าพื้นที่ก่อสร้างถนนและสะพานดังกล่าว มีบางส่วนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลน และเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเกาะพยาม ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 625 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 (ประมาณ 3 - 0 - 90.70 ไร่)³ มท. จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับป่าชายเลนในครั้งนี้

¹ ปัจจุบันมีนักเรียนที่ต้องเดินทางไปโรงเรียน จำนวน 39 คน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณบ้านอ่าวเขาควายที่ต้องเดินทางไปสถานีนามัยและโรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่บริเวณบ้านอ่าวแม่หม้ายห่างจากหมู่บ้านอ่าวเขาควายประมาณ 4 กิโลเมตร โดยปัจจุบันยังไม่มีถนน ต้องเดินทางโดยทางเรือและทางเท้า

² เปลี่ยนเนื่องจากเดิมอำเภอเมืองระนองประสงค์ก่อสร้างเป็นสะพานแขวน แต่เมื่อโครงการเข้าสู่การพิจารณาในระดับจังหวัดโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดระนองเห็นว่า ควรเปลี่ยนเป็นสะพานปูน เพื่อให้มีความปลอดภัยในการสัญจร

³ เมื่อสำรวจแล้วพบว่าพื้นที่ก่อสร้างถนนและสะพานดังกล่าว มีบางส่วนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลน และเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเกาะพยาม จึงหยุดการก่อสร้างและดำเนินการขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

7. เรื่อง การขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภค (งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกรอบวงเงินเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภค งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนทั้งสิ้น 360.10 ล้านบาท ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. 2562 ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) เสนอ ทั้งนี้เพื่อให้ สปน. นำไปจัดทำคำของบประมาณเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภคในคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของ สปน. ซึ่งสำนักงบประมาณจะพิจารณาตามความจำเป็นและวงเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปีตลอดจนศักยภาพและความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ ต่อไป และเห็นควรให้ สปน. กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายเงินอุดหนุนของสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรฐานของทางราชการให้ถูกต้องครบถ้วนในทุกขั้นตอน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและประหยัด การพิจารณาเป้าหมาย ประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ

8. เรื่อง การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายฤดูการผลิตปี 2565/2566

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เสนอการกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย (ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ) ฤดูการผลิตปี 2565/2566 เป็นรายเขต 9 เขต โดยมีอัตราเฉลี่ยทั่วประเทศ ดังนี้

1. ราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ฤดูการผลิตปี 2565/2566 ในอัตรา 1,197.53 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส.¹

2. อัตราขึ้น/ลงของราคาอ้อย เท่ากับ 71.85 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส.

3. ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย ฤดูการผลิตปี 2565/2566 เท่ากับ 513.23 บาทต่อตันอ้อย

สาระสำคัญของเรื่อง

อก. รายงานว่า

1. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 55 และมาตรา 56 บัญญัติให้ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้คณะกรรมการบริหารกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (กอน.) แล้วให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ก่อนที่สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) จะออกประกาศและนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

2. คณะกรรมการบริหารในคราวประชุมครั้งที่ 9/2566 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2566 ได้พิจารณาการกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ฤดูการผลิตปี 2565/2566 แล้วเสนอ กอน. ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2566 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2566 โดย กอน. มีมติรับรองและเห็นชอบตามที่คณะกรรมการบริหารเสนอ ดังนี้

2.1 ข้อมูลองค์ประกอบราคาคำนวณราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ฤดูการผลิตปี 2565/2566

2. การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 เป็นรายเขต 9 เขต คำนวณราคาอ้อย โดยราคาเฉลี่ยทั่วประเทศในอัตรา 1,209.11 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. และกำหนดอัตราขึ้น/ลงของราคาอ้อยเท่ากับ 72.55 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส. และผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย 518.19 บาทต่อตันอ้อย

3. กำหนดให้มีการจัดเก็บเงินตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 ให้แก่กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย และให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บเงินตามมาตรา 57 ของฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 ตามมติ กอน. ในการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 และครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566 โดยเรียกเก็บในฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 ในอัตราตัวเลขภาพรวมทั้งระบบโดยจัดเก็บเงินในอัตรา ดังนี้

(1) เขตคำนวณราคาอ้อย 1 3 5 6 7 และ 9 จัดเก็บเงินตามมาตรา 57 สำหรับฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 ในอัตรา 9.81 บาทต่อตันอ้อย และฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 ในอัตรา 10 บาทต่อตันอ้อย รวมเป็น 19.81 บาทต่อตันอ้อยโดยให้นำมาเรียกเก็บรวมกันทั้งหมดในฤดูกาลผลิตปี 2565/2566

(2) เขตคำนวณราคาอ้อย 2 และ 4 ยกเลิกการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมเพื่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายและเพื่อการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และให้จัดเก็บเงินตามมาตรา 57 สำหรับฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 ในอัตรา 19.81 บาทต่อตันอ้อย²

4. จากการจัดเก็บเงินตามมาตรา 57 ส่งผลให้ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 เป็นรายเขต 9 เขต คำนวณราคาอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. และกำหนดอัตราขึ้น/ลงของราคาอ้อย ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส. และผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายฯ ดังนี้

เขตคำนวณราคา	ราคาอ้อยขั้นสุดท้าย		ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย ที่ 10 ซี. เอส. (บาทต่อตันอ้อย)
	ที่ 10 ซี.ซี.เอส. (บาทต่อตันอ้อย)	อัตราขึ้น/ลง ของราคาอ้อย (บาทต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส.)	
เขต 1	1,228.08	73.68	526.32
เขต 2	1,148.69	68.92	492.30
เขต 3	1,193.45	71.61	511.48
เขต 4	1,218.27	73.10	522.11
เขต 5	1,226.06	73.56	525.46
เขต 6	1,239.41	74.36	531.18
เขต 7	1,207.10	72.43	517.33
เขต 9	1,199.19	71.95	513.94
เฉลี่ยทั่วประเทศ	1,197.53	71.85	513.23

หมายเหตุ : เขต 8 จำนวน 1 โรงงาน ประกอบด้วย โรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี ไม่เปิดหีบอ้อย

3. ประเด็นข้อพิพาท เรื่อง น้ำตาลภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ระหว่างประเทศไทยกับบราซิล มิได้มีประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณราคาอ้อยทั้งขั้นต้นและขั้นสุดท้าย ดังนั้น การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 จึงไม่ขัดกับข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศแต่อย่างใด แต่เป็นการรักษาประโยชน์ให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อย รวมทั้งเป็นการสร้างหลักประกันอย่างพอเพียงและเหมาะสมให้กับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย

4. หากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ ฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 ตามที่ อก. เสนอแล้ว จะต้องดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับใช้ ซึ่งในกรณีราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฯ สูงกว่าราคาอ้อยขั้นต้นฯ ชาวไร่อ้อยจะได้รับค่าอ้อยเพิ่มสำหรับนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการเพาะปลูกการบำรุงรักษาอ้อยและการดำรงชีพ อันจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมต่อไป

¹ ซี.ซี.เอส. [Commercial Cane Sugar (CCS)] เป็นระบบการคิดคุณภาพของอ้อย ซึ่งได้นำแบบอย่างมาจากระบบการชั่งอ้อยของประเทศไทยออสเตรเลีย และได้เริ่มใช้ในประเทศตั้งแต่ฤดูการผลิตปี 2536/2537 เป็นต้นมา โดยคำว่า ซี.ซี.เอส. หมายถึง ปริมาณของน้ำตาลที่มีอยู่ในอ้อยซึ่งสามารถหีบสกัดออกมาได้เป็นน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ส่วนอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. หมายถึง เมื่อนำอ้อยมาผ่านระบบการผลิต จะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ร้อยละ 10 กล่าวคือ อ้อย 1 ตัน หรือ 1,000 กิโลกรัม จะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 100 กิโลกรัม

² เนื่องจากกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายมีภาระหนี้จำนวนมาก ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสภาพคล่องของกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย โดยในปีงบประมาณ 2566 กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายมีเงินภาระผูกพันที่ต้องจ่ายรวมโครงการต่าง ๆ เป็นเงินจำนวน 764.24 ล้านบาท รวมทั้งต้องมีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการบริหารงานจำนวน 2 ฤดูกาลผลิต คือฤดูการผลิตปี 2566/2567 และ 2567/2568 ฤดูกาลผลิตละ 650 ล้านบาท รวมเป็น 1,300 ล้านบาท ดังนั้น เมื่อสถานการณ์อ้อยและน้ำตาลทรายในฤดูการผลิตปี 2565/2566 ดีขึ้น คณะกรรมการบริหารฯ จึงเห็นควรให้จัดเก็บเงินตามตรา 57 เข้าสู่กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ในอัตรา 19.81 บาทต่อตันอ้อย (คิดเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 1,859.76 ล้านบาท) ซึ่งเป็นอัตราที่เพียงพอที่จะทำให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายเกิดสภาพคล่องสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อดำเนินงาน อีกทั้งเพื่อเป็นเงินออมให้ชาวไร่อ้อยและโรงงานไว้ใช้ยามจำเป็น

9. เรื่อง การกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นฤดู การผลิตปี 2566/2567

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เสนอการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้น (ราคาอ้อยขั้นต้นฯ) ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ทั้ง 9 เขตค่านวนราคาอ้อย¹ เป็นราคาเดียวทั่วประเทศ ดังนี้

1. ราคาอ้อยขั้นต้นฤดูการผลิตปี 2566/2567 ในอัตรา 1,420 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส.² หรือเท่ากับร้อยละ 91.43 ของประมาณการราคาอ้อยเฉลี่ยทั่วประเทศ (1,674.64 บาทต่อตันอ้อย) และกำหนดอัตราขึ้น/ลง ของราคาอ้อยเท่ากับ 85.20 บาทต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส.

2. ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้น ฤดูการผลิตปี 2566/2567 เท่ากับ 608.57 บาทต่อตันอ้อย

สาระสำคัญของเรื่อง

อก. รายงานว่า

1. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 มาตรา 49 - 53 บัญญัติให้ก่อนเริ่มฤดูการผลิตน้ำตาลทราย³ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการประมาณการรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลทรายที่จะผลิตในฤดูนั้น เพื่อกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ และเมื่อคณะกรรมการบริหารได้จัดทำประมาณการรายได้และกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ แล้วให้แจ้งให้สถาบันชาวไร่อ้อยและสมาคมโรงงานทราบ และจัดให้มีการประชุมผู้แทนสถาบันชาวไร่อ้อยและผู้แทนสมาคมโรงงานเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อคัดค้าน (ถ้ามี) โดยทำเป็นหนังสือแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวันก่อนวันประชุม และให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) เสนอราคาอ้อยขั้นต้นฯ และผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นข้างต้นต่อคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (กอน.) เพื่อพิจารณา เมื่อ กอน. ได้พิจารณาราคาอ้อยขั้นต้นฯ แล้ว ให้เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและหากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ แล้ว จะต้องดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

2. คณะกรรมการบริหารในคราวประชุมครั้งที่ 10/2566 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2566 ได้พิจารณาการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 และได้มีมติรับรองและเห็นชอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบราคาคำนวนราคาอ้อยขั้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567

2. กำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ทั้ง 9 เขตค่านวนราคาอ้อยเป็นราคาเดียวทั่วประเทศ ดังนี้

(1) ราคาอ้อยขั้นต้นฤดูการผลิตปี 2566/2567 ในอัตรา 1,370 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. หรือเท่ากับร้อยละ 90.94 ของประมาณการราคาอ้อยเฉลี่ยทั่วประเทศ และกำหนดอัตราขึ้น/ลง ของราคาอ้อยเท่ากับ 82.20 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส.

(2) ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขึ้นต้นฤดูการผลิตปี 2566/2567 เท่ากับ 587.14 บาทต่อตันอ้อย

3. สอน. ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อคัดค้านจากสถาบันชาวไร่อ้อย และสมาคมโรงงานน้ำตาลต่อราคาอ้อยขึ้นต้น ฤดูการผลิตปี 2566/2567 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2566 โดยสถาบันชาวไร่อ้อยได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 สรุปได้ ดังนี้

3.1 ขอให้มีการปรับปรุงองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการจัดทำประมาณการราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ดังนี้

(1) ปรับราคาน้ำตาลทรายดิบที่ส่งมอบให้บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด⁴ (รวมพรีเมียม) จากเดิมที่ราคา 26.47 เซนต์ต่อปอนด์ เพิ่มขึ้นเป็น 27.35 เซนต์ต่อปอนด์

(2) ปรับอัตราแลกเปลี่ยน จากเดิม 35.51 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เป็น 35.58 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากบริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด ได้ทำการขายเงินดอลลาร์สหรัฐครบทั้งหมด โดยราคาที่นำมาคิดคำนวณราคาอ้อยนั้น ได้ทำการหักส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยระหว่างเงิน 2 สกุลแล้ว

(3) ปรับราคากากน้ำตาลทั้งภายในและส่งออกเฉลี่ยที่ 5,000 บาทต่อตัน ปรับเพิ่มเป็น 5,800 - 5,900 บาทต่อตัน (166 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน) เนื่องจากปริมาณกากน้ำตาลมีจำนวนจำกัด และราคาที่มีการซื้อขายในปัจจุบัน ณ หน้าโรงงานอยู่ที่ประมาณ 6,000 บาทต่อตัน (172 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน)

(4) ปรับลดปริมาณน้ำตาลทรายภายในประเทศเพื่อเพิ่มรายได้

3.2 ขอเสนอให้กำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ให้ชาวไร่อ้อยได้รับราคาไม่ต่ำกว่า 1,400 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. เพื่อให้สอดคล้องกับต้นทุนการปลูกอ้อย ปี 2566/2567 และให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยสามารถดำรงชีพอยู่ได้ในภาวะเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพสูงขึ้น

3.3 ขอเสนอให้กำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฯ เป็นรายเขต ที่สัดส่วนร้อยละ 95 ของรายได้แต่ละเขต

4. คณะกรรมการบริหารในคราวประชุมครั้งที่ 11/2566 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2566 ได้พิจารณาการกำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ได้มีมติรับรองและเห็นชอบและให้นำเสนอ ก่อน. พิจารณา ดังนี้

4.1 องค์ประกอบการคำนวณราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 โดยปรับปรุงองค์ประกอบการคำนวณ ดังนี้

(1) ราคาน้ำตาลทรายดิบที่ส่งมอบให้บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด (รวมพรีเมียม) จากเดิม ราคา 26.47 เซนต์ต่อปอนด์ เป็น 27.35 เซนต์ต่อปอนด์

(2) อัตราแลกเปลี่ยน จากเดิม 35.51 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เป็น 35.58 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ

(3) ราคากากน้ำตาลทั้งภายในและส่งออก จากเดิม เฉลี่ยที่ 5,000 บาทต่อตัน เป็น 5,800 - 5,900 บาทต่อตัน

4.2 กำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ทั้ง 9 เขตคำนวณราคาอ้อยเป็นราคาเดียวทั่วประเทศ ดังนี้

(1) ราคาอ้อยขึ้นต้น ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ในอัตรา 1,420 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. หรือเท่ากับร้อยละ 91.43 ของประมาณการราคาอ้อยเฉลี่ยทั่วประเทศ (1,674.64 บาทต่อตันอ้อย) และกำหนดอัตราขึ้น/ลง ของราคาอ้อยเท่ากับ 85.20 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี. ซี.เอส.

(2) ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขึ้นต้นฤดูการผลิตปี 2566/2567 เท่ากับ 608.57 บาทต่อตันอ้อย

5. ก่อน. ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2566 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2566 ได้พิจารณาการกำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ตามที่คณะกรรมการบริหารเสนอและได้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อคัดค้านของผู้แทนสถาบันชาวไร่อ้อยและผู้แทนโรงงานแล้ว (ตามข้อ 3.) โดยมีมติรับรองและเห็นชอบองค์ประกอบการคำนวณราคาอ้อยขึ้นต้นฯ และการกำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฯ ฤดูการผลิตปี 2566/2567 ตามที่คณะกรรมการบริหารเสนอ (ตามข้อ 4.)

6. สำหรับประเด็นข้อพิพาท เรื่อง น้ำตาลภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization (WTO)) ระหว่างประเทศไทยกับบราซิลมิได้มีประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณราคาอ้อยทั้งขั้นต้นและขั้นสุดท้าย ดังนั้น การกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ ฤดูกาลผลิตปี 2566/2567 จึงไม่ขัดกับข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศแต่อย่างใด แต่เป็นการรักษาประโยชน์ให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อย รวมทั้งเป็นการสร้างหลักประกันอย่างพอเพียงและเหมาะสมให้กับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของประเทศไทย

7. หากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฯ ฤดูกาลผลิตปี 2566/2567 แล้ว จะต้องดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป ซึ่งจะช่วยให้ชาวไร่อ้อยได้รับค่าอ้อยสำหรับนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการเพาะปลูกการบำรุงรักษาอ้อย และการดำรงชีพ อันจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมในอนาคต

¹ เขตคำนวณราคาอ้อยที่ 7 โรงงานน้ำตาลนิวกวางฮันไห่ไม่เปิดหีบ และเขตคำนวณราคาอ้อยที่ 8 โรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรีหยุดประกอบการชั่วคราว

² ซี.ซี.เอส. [Commercial Cane Sugar (CCS)] เป็นระบบการคิดคุณภาพของอ้อย ซึ่งได้นำแบบอย่างมาจากระบบการซื้อขายอ้อยของประเทศออสเตรเลีย และได้เริ่มใช้ประเทศไทยตั้งแต่ฤดูกาลผลิตปี 2536/2537 เป็นต้นมา โดยคำว่า ซี.ซี.เอส. หมายถึง ปริมาณของน้ำตาลที่มีอยู่ในอ้อยซึ่งสามารถหีบสกัดออกมาได้เป็นน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ส่วนอ้อย ณ ระดับความหวาน ที่ 10 ซี.ซี.เอส. หมายถึง เมื่อนำอ้อยมาผ่านกระบวนการผลิต จะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ร้อยละ 10 กล่าวคือ อ้อย 1 ตัน หรือ 1,000 กิโลกรัม จะได้น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 100 กิโลกรัม

³ โรงงานน้ำตาลจะมีช่วงเวลาการเปิดหีบอ้อยประมาณเดือนธันวาคมของทุกปี และจะเริ่มฤดูกาลผลิตน้ำตาลทรายในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคมของปีถัดไป

⁴ บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด เป็นองค์การหลักในการแบ่งปันผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายโดยให้มีโครงสร้างประกอบด้วยส่วนราชการ โรงงานน้ำตาล และชาวไร่อ้อยเป็นผู้ถือหุ้น รวมทั้งมีตัวแทนผลประโยชน์ทุกฝ่ายเข้าร่วมบริหารอยู่ในองค์การ

10. เรื่อง ขออนุมัติรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา ระยะที่ 2 : จัดหาอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย (Anywhere Anytime)

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำรายการที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา ระยะที่ 2 : จัดหาอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย (Anywhere Anytime) วงเงินทั้งสิ้น 22,102,973,600 บาท เสนอเป็นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 7,469,328,800 บาท ส่วนที่เหลือ จำนวน 14,633,644,800 บาท ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 - พ.ศ. 2572 ตามนัยมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

ทั้งนี้ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำแผนการดำเนินการ และยืนยันความพร้อมของรายการดังกล่าว โดยกำหนดวัตถุประสงค์และสาระสำคัญของรายการ รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ประมาณการราคาหรือผลการสอบราคา สถานที่/พื้นที่พร้อมที่จะดำเนินการให้ชัดเจนเพื่อประกอบการพิจารณา ตลอดจนควรกำหนดให้มีมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนในทุกขั้นตอน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและประหยัด การพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่จะได้รับ ประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รวมทั้งพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้เหมาะสมกับความจำเป็นเร่งด่วน ศักยภาพในการดำเนินการ ตลอดจนสถานะการเงินการคลังของประเทศ ซึ่งสำนักงบประมาณจะพิจารณาความเหมาะสมและจำเป็นตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

สาระสำคัญ

ศธ. รายงานว่า ศธ. เห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 โดยจะมีการปรับรูปแบบการเรียนรู้และการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัยด้วยการปรับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาให้ทันสมัยและนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ศธ. ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งขยายประสิทธิภาพการทำงานของดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform: NDLP) ระยะที่ 1 จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการสื่อสารและการเรียนแบบสองทาง โดยนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศธ. ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษาในกำกับ ศธ. ให้สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ศธ. โดย สพฐ. ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา : พัฒนาระบบนิเวศทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อรองรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 วงเงินงบประมาณ 482.26 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศธ. โดยสามารถรองรับโรงเรียนคุณภาพ ในสังกัด ศธ. จำนวน 349 โรงเรียน และมีการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

การดำเนินการ	วงเงิน (ล้านบาท)
(1) เช่าใช้ระบบคลาวด์ระดับ ศธ.	36.38
(2) จ้างที่ปรึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แห่งชาติโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐาน (NDLP)	200.88
(3) จ้างที่ปรึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐาน	245.00
รวมทั้งสิ้น	482.26

2. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ศธ. จะจัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา ระยะที่ 2 : จัดหาอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย (Anywhere Anytime) เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัด ศธ. จำนวน 29,312 โรงเรียน โดยก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2572 วงเงินรวม 22,102.97 ล้านบาท ประกอบด้วย 2 กิจกรรม สรุปได้ ดังนี้

2.1 การส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ทุกเวลา ระยะที่ 2 งบประมาณ 6,531.08 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เปลี่ยนบทบาทครูเป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระและประกอบอาชีพได้โดยไม่เป็นภาระต่อสังคม มีการดำเนินการ ดังนี้

(1) การพัฒนาระบบนิเวศด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น จัดหาซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับการรักษาความปลอดภัยข้อมูล การเชื่อมโยงฐานข้อมูลและการบริหารจัดการระบบ การจัดทำนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบดิจิทัลคอนเทนต์

(2) การเช่าใช้ระบบคลาวด์ สำหรับแพลตฟอร์มด้านการศึกษา

2.2 การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา งบประมาณ 15,571.90 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสดูเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และมีโอกาสได้อย่างเท่าเทียมครอบคลุมทั้งในพื้นที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

(1) เช่าอุปกรณ์การเรียนการสอน (Tablet หรือ Notebook หรือ Chromebook) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา จำนวน 607,655 เครื่องรวมเป็นเงิน 15,491.90 ล้านบาท ระยะเวลา 60 เดือน สรุปได้ ดังนี้

เป้าหมาย	โรงเรียนคุณภาพ จำนวน 932 แห่ง	โรงเรียนขยาย โอกาสจำนวน 86 แห่ง	โรงเรียน ทั้งหมด 1,018 แห่ง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
อุปกรณ์การเรียนการสอน (Tablet หรือ Notebook หรือ Chromebook) สำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	536,902 คน	11,089 คน	547,991 คน	13,809.37
อุปกรณ์การเรียนการสอน (Tablet หรือ Notebook หรือ Chromebook) สำหรับครู	56,387 คน	3,277 คน	59,664 คน	1,682.52
รวม	593,289 คน	14,366 คน	607,655 คน	15,491.90

(2) การพัฒนา ส่งเสริม และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลรวมเป็นเงิน 80 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เช่น 1) การจัดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา 2) การจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มเทคโนโลยี การสร้างสรรค์สื่อและการประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลและการสร้างเครือข่ายผู้สร้างสื่อเทคโนโลยีและผู้ใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้ ศธ. จะเบิกจ่ายเงินงบประมาณดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำหรับปีงบประมาณอื่น ๆ จะไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้แล้ว

2.3 งบประมาณและระยะเวลาดำเนินการ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลาฯ ใช้วงเงินงบประมาณรวม 22,102.97 ล้านบาท ระยะเวลา 5 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2572 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ					รวมวงเงิน (ล้านบาท)
	2568	2569	2570	2571	2572	
โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลาฯ						
(1) การส่งเสริมการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานทุกที่ทุกเวลา	4,290.95	560.03	560.03	560.03	560.03	6,531.08
(2) การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา	3,178.38	3,098.38	3,098.38	3,098.38	3,098.38	15,571.90
รวม	7,469.33	3,658.41	3,658.41	3,658.41	3,658.41	22,102.97

หมายเหตุ : เนื่องจากมีการปรับเป็นทศนิยมสองหลัก ดังนั้น จึงส่งผลต่อการคำนวณผลรวมบางรายการในตาราง ทั้งนี้ ศธ. จะขอปรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 7,469.33 ล้านบาท และส่วนที่เหลือ จำนวน 14,633.64 ล้านบาท จะขอผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569-2572

3. ประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น

1. สพฐ. มีระบบนิเวศด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในโลกปัจจุบัน

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเครื่องมือและระบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมทันสมัย โดยปรับบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” ที่ทำหน้าที่กระตุ้น สร้าง

แรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรม และสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

3.3 ผู้เรียนได้รับการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ได้อย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

3.4 ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถ “เรียนรู้ได้ ทุกที่ ทุกเวลา”

3.5 นักเรียนและครูผู้สอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีอุปกรณ์ที่สามารถเข้าใช้แพลตฟอร์ม NDLP ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลออนไลน์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

3.6 ไทยเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ที่มา : <http://thaigov.go.th>

จัดทำโดย กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตร